

Aproximacions a enlloc: tornada

per Bartomeu Ribes Guasch

1

Uns homes mal vestits van recollint bosses de plàstic, les unes plenes i les altres buides, que els banyistes de tarda hem oblidat o llençat a la platja llarga que no s'acaba fins a una torre de vigilància i la punta del rocam a tocar dels freus. Els miro i reconec que és difícil de preveure aquest comportament. Gairebé civilitzats com semblen, a quin motiu es deurà aquest feineig? Al de guanyar diners? A una campanya oficial de neteja? A la mania d'agafar el que els altres ja no volen? No ho sé i no m'interessa ni tan sols. Aquí devora hi ha un gos bord, sense cap dubte esgarriat, que bé podria contenir la nit més negra, o una abstracció semblant, passats uns deu minuts a partir d'ara, no em puc equivocar gaire. Hi ha un poema de Villangómez, un poema que és com un colp baix, que parla d'un gos obscur, i el seu títol és «Crepuscle» i segur que l'heu llegit. Allà més lluny hi ha els salts de les onades, que just ara m'han semblat massa alentits i premonitoris de tristesa, d'alguna tristesa que no sé quin marge segueix. Veig també un caragol dibuixat damunt l'arena. Té les empremtes dels tous dels teus dits. Com a prova policial, com a pista investigadora d'aquest cas nostre i de ningú altre, valen tant o més que aquestes ratlles que jo estic escrivint des de fa no sé quant de temps i que no s'acaben o no es volen acabar. Abans d'anar-nos-en cap a casa, agafant l'autobús estibat de gent i de calorassa, tu sempre em fas una ganyota, reculls al senalló la teva tovallola que et penjava de l'esquena i em pessigues el costat esquerre, per exemple. Bé, l'únic panorama possible, des d'ara endavant, serà aquest: les dunes arenoses i els lliris de mar rompent moltes flors blanques. Crec que mai no t'ho havia dit, però una vegada vaig somiar que eres molt petita, un infant, és clar, molt bellíssim, però no paraves de donar al plat amb la forquilla, com en senyal de protesta i a la vegada d'alegria. Què significava un somni semblant? Havia exhaurit les fantasies eròtiques i falsificava la meua inconsciència? Apareixerà rere els vidres de l'autobús, sobtadament, la baldufa perduda del goig que va ser? Tindrà les teves proporcions, projectarà la teva ombra, però puc anar-me'n ja, si no et molesta? Rememoraré de nou la manera de vinclar-se d'aquells homes mal vestits. Sortiré de casa, ara mateix, i, quan baixi les escales, et veuré a la platja com abans. I demà, tal vegada, tornaran a

ocórrer les mateixes coses que ocorren avui. I jo escriuré les mateixes paraules, just amb la mateixa significació. I tu pujaràs a l'autobús amb la humitat del banyador que et traspasarà el vestit, i amb arena a les sabatilles blanques, ben o mal cordades, no ho sé.

2

El poema no cau, sinó que profetitza, procura, promet. La pluja, ens diuen, són les gotes del poema, són els teus ulls desmemoriats veient com plou, és la ciutat, és el renom de la ciutat humida. Quan bufa un vent trist i s'escola el dia, la pluja, el poema, els teus ulls, la ciutat, de què serveixen? Tenim les veus ben agres mentre s'escampa la duresa hivernal. Regressa la posta al seu lloc de partida i s'enfosqueix la mar. Sents? Fugen els arquers del camp de batalla, els escumosos

s'esbraven, els rellotges s'aturen, penjats a la paret del menjador. Anit, el meu pare no els ha donat corda, i ens convida a nosaltres a escoltar històries del front d'Andalusia l'any 39. A l'altra cambra, Penèlope, consirosa, guarda el seu teler. Miro les teves mans de telegrama i veig que allò que tant t'agrada és aquí per al teu goig i per a la teva forma d'oblidar. Ara el llumener que em regalares es desplaça tot sol. Recordo: estimar és oblidar, una màgia espiritista. El raig de la llum enfoca un nou objectiu. La vista, els nostres ulls, les visites. Entren alguns convidats, i el meu pare monologa tot sol, aliè al present, al futur, i a les orelles de tothom. Jo m'assec a la seva butaca predilecta i reviso alguns poemes escrits fa molts d'anys i oblidats fins avui en un calaix. La cal·ligrafia varia amb el temps. Aquella meva de llavors denotava ansietats i canvis rapidíssims. Era jove, més jove que avui. El poema m'arregirava i em feia caure bocaterrosa. Recordo: símbols i passat a l'uníson; es varen rompre, els vàrem rompre, els vaig rompre. Cap remordiment per part de ningú. Llestos. La creu i la ratlla. El punt i seguit. Endavant.

3

Lluny del plany, però penjat com el cigarret del tedi, mig avorrit i mig feréstec, em moc ben tot sol per les vastes extensions d'aquest mapamundi que m'he creat. Així m'estic enmig dels arbres, a finals de primavera, formant-me un ésser que vegeti, un nas i uns ulls i una boca que tot s'ho meditin. Havent-me pres la dosi de narcòtic que m'escau, el teu sexe m'ha privat de beneir

les meravelles que en estat d'al·lucinació se m'apareixen a batzegades. Estic gelat i com fet de sucre. Hi ha quatre camells i capells de filferro aparellats a una llima que grata el rovell. Per tant, ja no hi ha objectes, ja no hi ha cercles: la percepció de l'home que jo era fins fa uns moments no hi és. Entra en escena l'orador que estava borratxo i ha fet un discurs galdós. Qui era? Viu, pel que contem, als diccionaris? S'entrompa sempre o només de vegades quan ha de programar la realitat? Feres de cristall a les vitrines. Amb els pots, amb els cendrers de propaganda. D'aquesta manera, puc aturar-me a cada moment i, a cada nova passa, esdevenir el meu propi company de soledat? Ai las! Com m'escri-dassen els geranis i m'avorreixen les formes apagades de la llum morta! Ja tot és un comboi de desgràcia miserable. Caic dins un pou reblert de lletres blaves. La por no m'hi espera. L'alegria, tampoc. No tinc passions ni tinc cap esperança. Ja formo part del meu propi espai mentre tu tems no partir d'hora en direcció cap a estranys contactes. Miro els arbres, des de sota les arrels. Formo part dels arbres, des de l'origen de les primeres arrels. Sóc en una cala i en un bosc. Faig les coses de manera doble. Em visita un personatge exactament igual a mi i junts mantenim converses massa il·lògiques. Ens trobem lluny del món. Ens situem banda fora de la mar. En fer-se fosc, pugem als arbres i ens mantenim suspesos de les branques més fines, com primats. Dormim al mateix llit, al mateix llit de la mateixa cambra, a la mateixa cambra de la mateixa casa, a la mateixa casa del mateix despoblat. Somiem totes les nits un somni idèntic i repetitiu. Ens neixen ales als porus i comprenem la sociabilitat dels insectes d'una manera irreverent i pedant *avant la lettre*. Ambdós hem acabat tenint l'aparença de les mosques viro-neres. Colpegem les parets de calç amb els nostres vols remorosos. Tenim prou volum per a fer més fàcil la nostra captura i, a la fi, acabem capturats dins la xarxa d'una teranyina. Si veniu a veure'ns, podreu contemplar la rostida que el sol ens ha donat aquest estiu.

BARTOMEU RIBES GUASCH ■

